

Porteføljestyret for energi, transport og lavutslipp

Referat	Møte 2/2022
Dato	14. juni 2022 fra kl. 09.00 til kl. 12.30
Sted	Digitalt møte gjennomført på Teams

Til stede: Hans Erik Vatne, styreleder
Ragnhild Wahl, stedfortreder for styreleder
Anne Vera Skrivarhaug
Elisabeth Maråk Støle
Ingeborg Palm Helland
Kristin Linnerud
Henriette Undrum
Ole Hagen
Erik Sauar
Nils Røkke
Johan Hustad

Inviterte: Lars Petter Maltby, Prosess21, sak 21/22

Observatører: Trude Christine Nagell, Olje- og energidepartementet
Elin Økstad, Klima- og miljødepartementet

Til stede fra Forskningsrådet:

Rune Volla
John Vigrestad
Katrine Wyller
Tone Ibenholt
Birgit Hernes
Lise Johansen
Christina Abildgaard, fung. områdedirektør (sak 22/22)
Fagansvarlige rådgivere i Energiavdelingen deltok under bevilgningsaken

Sak PSENERGI 16/22 Godkjenning av sakslisten

Sakslisten ble godkjent uten merknader.

Vedtak: Sakslisten ble godkjent.

Sak PSENERGI 17/22 Godkjenning av referat fra styremøte 1/2022

Det var ikke kommet inn kommentarer til referatet og utsendt referat ble godkjent.

Vedtak: Referat fra styremøte 1/2022 ble godkjent

Sak PSENERGI 18/22 Godkjenning av referat fra saker vedtatt på sirkulasjon

Det var ingen kommentarer til referatet og referatet ble godkjent.

Vedtak: Referatet fra sak 14/22 og sak 15/22 ble godkjent

Sak PSENERGI 19/22 Habilitet

Habilitet er vurdert på vanlig måte. Ole Hagen meldte under denne saken at han er inhabil i behandling av innovasjonsprosjekter. Erik Sauar var habil i vurdering av innovasjonsprosjekter siden det prosjektet han i utgangspunktet var inhabil på, var avslått en bloc. Styret hadde tilstrekkelig antall habile medlemmer i vedtakssakene. Inhabilitet i administrasjonen er vurdert og omtalt i saksfremlegget.

Inhabilitet på grunn av familie eller andre nære relasjoner ble tatt opp. Det er viktig at slik inhabilitet kommer fram, siden det automatisk vil føre til inhabilitet. De av styremedlemmene som har familiemedlemmer som ofte vil være involvert i søknader, bes om å oppgi dette dersom det ikke allerede er gjort.

Vedtak: Styremedlemmenes habilitet i vedtakssaker til behandling i møte 1/2022 er oppsummert i Tabell 1. Styremedlemmer som er vurdert inhabile forlot møtet under diskusjonen av det aktuelle temaet/søknadstypen.

temaet/søknadstypen.

Porteføljestyret for energi, transport og lavutslipp – oppsummering habilitet, møte 2/2022												
Sak 20/22 ENERGIX – nye bevilgninger til prosjekter vår 2022 (IPN, KSP-K og KSP-S)	Hans Erik Vatne	Elisabeth Maråk Støle	Henriette Undrum	Ragnhild Wahl	Nils Røkke	Johan Hustad	Ingeborg Palm Helland	Anne Vera Skrivarhaug	Erik Sauar	Ole Andreas Hagen	Kristin Linnerud	Antall habile
1=habil												
KSP-S	1	1		1					1			4
KSP-K		1		1					1	1		4
IPN pulje 1 2022	1	1		1				1	1		1	6

Tabell 1 Resultat av habilitetsvurdering for møte 14. juni i Porteføljestyret for energi, transport og lavutslipp

Sak PSENERGI 20/22 ENERGIX – nye bevilgninger til prosjekter våren 2022 (IPN, KSP-K og KSP-S)

Se eget referat.

12

Sak PSENERGI 21/22 Presentasjon av Prosess21

Lars Petter Maltby har ledet sekretariatet for Prosess21. Maltby presenterte hovedinnholdet i rapporten. Han orienterte også om organisering og gjennomføring av arbeidet. Det er lagt vekt på

god involvering i prosessen, og det har vært nedsatt ti ulike ekspertgrupper som har laget egne rapporter for sine respektive områder. I Prosess21-strategien konkluderes det med at det under de rette betingelsene er mulig å doble eksporten fra prosessindustrien innen 2030, fra dagens nivå på 160 mrd. kroner. Maltby gikk mer detaljert inn på batteriområdet og på veikart for reduserte klimagassutslipp i ulike deler av prosessindustrien.

Det er foreslått å etablere Prosess21 om et permanent organ for forskning og utvikling i prosessindustrien. Alt materiale om Prosess21 ligger på www.prosess21.no.

Porteføljestyret takket for presentasjonen.

Vedtak: Porteføljestyret tok orienteringen til etterretning

Sak PSENERGI 22/22 Orientering fra Forskningsrådet

Revidert nasjonalbudsjett og Forskningsrådets økonomiske situasjon

Cristina Abildgaard, fungerende områdedirektør, orienterte om Forskningsrådets økonomiske situasjon og bakgrunnen for den, herunder gjenbruk av avsetninger, engangskutt og overbevilgninger fra tidligere styre. Administrasjonen orienterte også om hvilke tiltak Forskningsrådets styre har vedtatt for å møte situasjonen.

Porteføljestyret hadde følgende kommentarer:

- Det er viktig at Forskningsrådet får anledning til å 'låne' på tvers av kapitler og poster innenfor ett år. Administrasjonen sa at Stortinget kan gi unntak for regelen om at det ikke er lov å låne på tvers av kapitler og poster¹.
- Det er viktig at det utvikles en god finansieringsmodell for Forskningsrådet og at det i dette arbeidet også legges vekt på å redusere de detaljerte føringene fra enkeltdepartementer. Det ble videre pekt på at Forskningsrådet må benytte kompetansen i styrene til å bidra inn i arbeidet med ny finansieringsmodell.
- Utsettelse og forsinkelser innenfor energiforskning er svært uheldig siden det haster med å komme fram til gode løsninger.
- Det ble reist spørsmål om det er noen avklaringer angående tilleggsfinansieringen for EU-prosjekter (RES EU). Administrasjonen sa at det er besluttet at RES-EU-ordningens utbetalinger videreføres i 2022 på samme nivå som for prosjekter som ble etablert i 2021. En endring fra tidligere praksis er at utbetalingene nå vil skje i tre like rater, i starten av hvert av årene 2023, 2024 og 2025.
- Det ble spurt om situasjonen primært er budsjett-teknisk eller om det også kan bli endringer i forskningspolitikk og/eller organiseringen av Forskningsrådet. Administrasjonen bekreftet at situasjonen kun er knyttet til budsjettssituasjonen.
- Det ble pekt på at universitets- og høyskolesektoren er helt avhengig av ekstern prosjektfinansiering. Fremragende forskningsgrupper vil bli rammet når det ikke blir FRIPRO-utlysning. Effekten for unge forskere kan bli svært alvorlig. Det er viktig at Forskningsrådet er klar over dette og har virkemidler for å motvirke de uheldige konsekvensene.

Den økonomiske situasjonen for Climit, Energix og Transport2025

Rune Volla gikk gjennom situasjonen for programmene i porteføljen. CLIMIT har hele sin bevilgning fra OED og har et mindre underskudd. Det er lagt en plan for å sørge for at CLIMIT kommer i pluss innenfor perioden som er vedtatt av Stortinget. Situasjonen for ENERGIX er nærmere redegjort for under bevilgningssaken, se eget referat. Transport 2025 har negative avsetninger og kommer ikke til

¹ Stortingets vedtak 17. juni 2022: Stortinget samtykker i at Forskningsrådet i 2022 kan benytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2022 eller tidligere budsjettår, til å dekke forpliktelser til forskningsprosjekter med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 2 000 mill. kroner.

å lyse ut midler til Innovasjonsprosjekter i offentlig sektor og vil forskyve Pilot-T-utlysningen til november. Vi kommer tilbake til utlysningene i 2023 når investeringsplanen skal behandles på neste porteføljestyremøte.

Porteføljestyrets mandat og ansvar (til diskusjon)

Saken utgikk av tidshensyn.

Videre arbeid med porteføljeplanen

Etter planen skulle Forskningsrådets styre ha vedtatt porteføljeplanene i juni. Denne saken er blitt utsatt inntil videre. Porteføljeplanene slik de ser ut nå, etter godkjenning av porteføljestyrene, vil publiseres på Forskningsrådets nettside om kort tid.

Intern omorganisering i Forskningsrådet

Forskningsrådet har vedtatt ny intern organisasjonsmodell og selve omorganiseringen vil gjennomføres fra og med 1. juli. Porteføljestrukturen vil ikke påvirkes av endringer i intern organisasjon. Administrasjonen vil komme nærmere tilbake til dette senere.

Arbeid med veikart for infrastruktur

Forskningsrådet har startet en prosess med nytt veikart for forskningsinfrastruktur. Institusjonene er invitert til å komme med forslag på medlemmer som skal sitte i et utvalg som skal utarbeide forslag til veikart. Til høsten skal det arrangeres flere workshops der det skal arbeides med innspill til veikartet, porteføljestyremedlemmer inviteres til å delta på disse.

Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME) – ny utlysning og innspillmøter

Forskningsrådet orienterte om planene for arbeidet med ny utlysning. Det tas sikte på å publisere en ny utlysning tidlig på nyåret i 2023. Oppstart for nye prosjekter vil – tentativt – skje fra 1. januar 2025. I juni arrangeres det åpne innspillmøter om den nye utlysningen.

Fellesutlysning Økonomiske problemstillinger knyttet til det grønne skiftet (forskerprosjekt) – status søknader og prosess videre

Saken utgikk av tidshensyn.

Grønn plattform – status skisser og prosess videre

Forskningsrådet orienterte om skissene som har kommet inn til Grønn plattform og om den videre prosessen. Det ble sendt inn 210 skisser til fristen. Mer enn halvparten av skissene er innenfor tematikken som er porteføljestyrets ansvar. Det arbeides nå med tilbakemeldinger på skissene. Endelig søknadsfrist er 14. september og vedtak om tildelinger vil etter planen bli tatt i desember.

Vedtak: Porteføljestyret tok informasjonen til orientering.

Sak PSENERGI 23/22 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Sak PSENERGI 24/22 Oppsummering av vedtak og godkjenning av protokoll

Det ble besluttet at protokollen vil bli vedtatt på sirkulasjon i etterkant av møtet.

Vedtak: Protokollen ble godkjent på sirkulasjon i etterkant av møtet.